

Tulevaisuus- barometri ja muutosten kokonaiskuva

Sanna Rekola

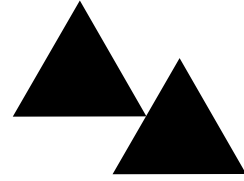
@sannarekola / sanna.rekola@sitra.fi

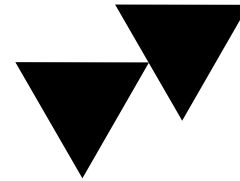
TYÖNTÖ

Nykyhetken työntö

Meneillään olevat
muutosprosessit kuten
talous, teknologia,
kulttuuri jne.

**Mahdollinen
tulevaisuus**

IMU

Tulevaisuuden imu

Kuvat tulevaisuudesta,
unelmat, toiveet,
suunnitelmat
jne.

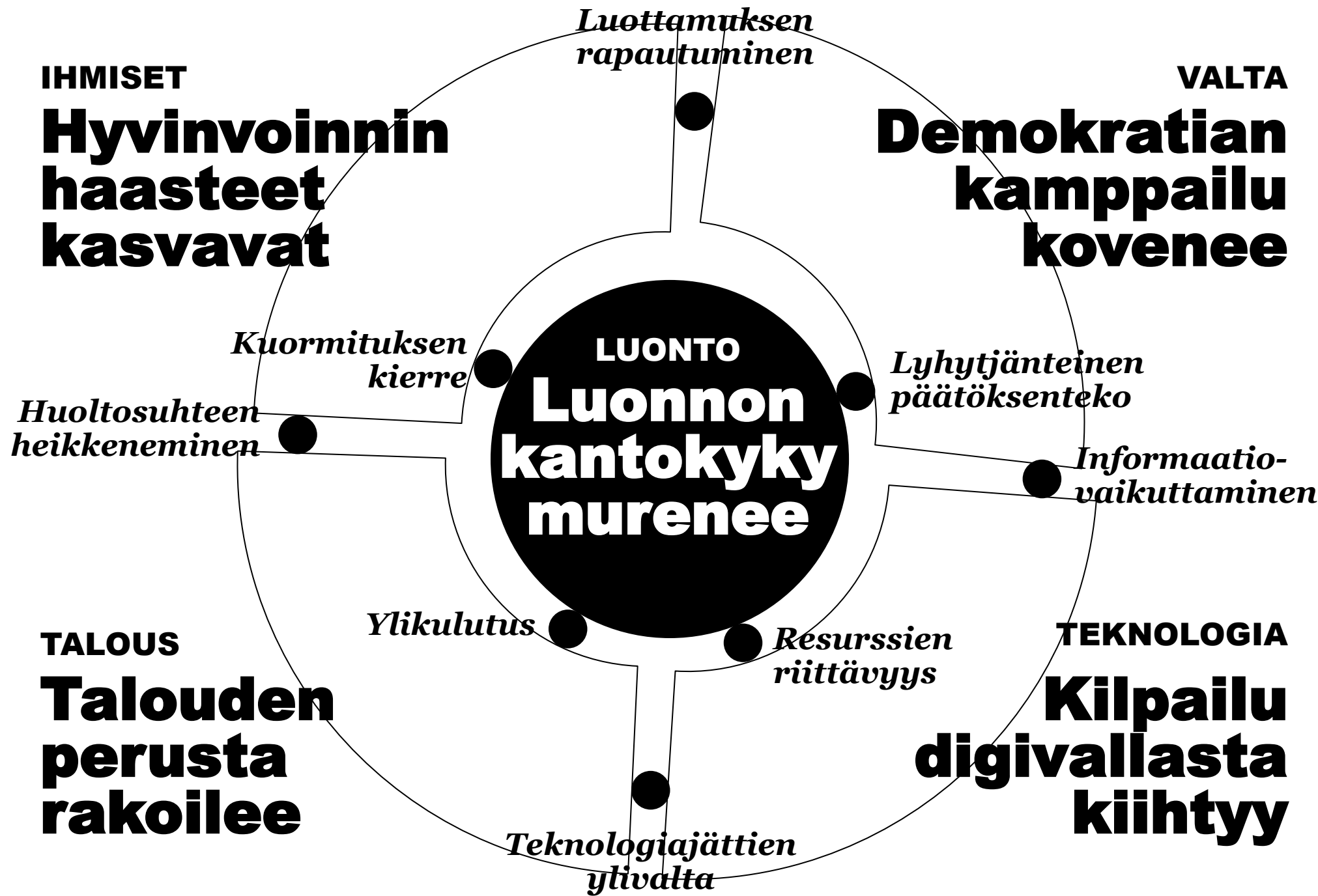

PAINO

Menneisyyden paino

Jatkuvuudet, uskomusjärjestelmät,
maailmankuvat, muutoksen esteet jne.

Tulevaisuuskolmio.
Mukaillen Inayatullah
2008.

Luonnon kantokyky murenee

TYÖNTÖ

Mikä muuttuu nyt?

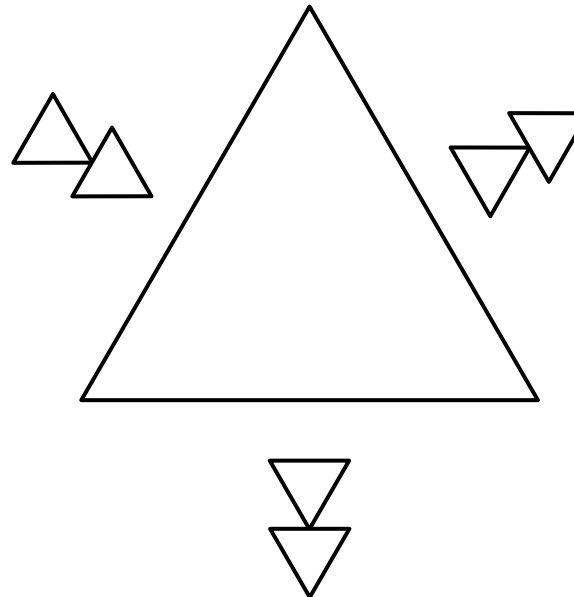
Ilmasto kuumenee

Luontokato kiihtyy

Äärimmäiset sääolot yleistyvät

Merten tila huononee

Maaperä köyhtyy

IMU

*Millaisia näkemyksiä
tulevaisuudesta on?*

Ekologinen

jälleenrakennus

Teknologia pelastaa

Ympäristökriisin tuoma
romahdus

PAINO

Mikä estää muutosta?

Hankaluusharha

Kestävyysskysymykset identiteettipolitiikkana

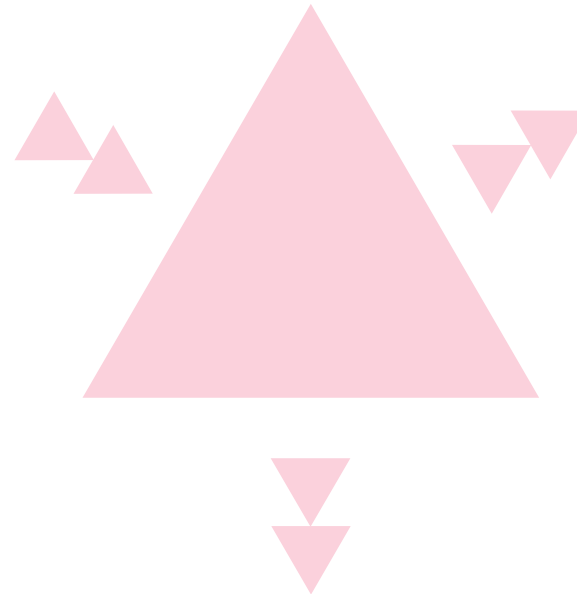
Vaikutusmahdollisuuksien vähättely

Hyvinvoinnin haasteet kasvavat

TYÖNTÖ

Mikä muuttuu nyt?

Huoltosuhde heikkenee
Mielenterveysongelmat
lisääntyvät
Pandemiat yleistyvät
Jatkuva osaamisen
kehittäminen korostuu

PAINO

Mikä estää muutosta?

Yksilökeskeisyys
Sosiaali- ja terveyspalveluiden
näkeminen kustannuksena

IMU

*Millaisia näkemyksiä
tulevaisuuksista on?*

**Kokonaisvaltainen
hyvinvointi**

Hyvinvointi investointina
Transhumanismi

Demokratian kamppailu kovenee

TYÖNTÖ

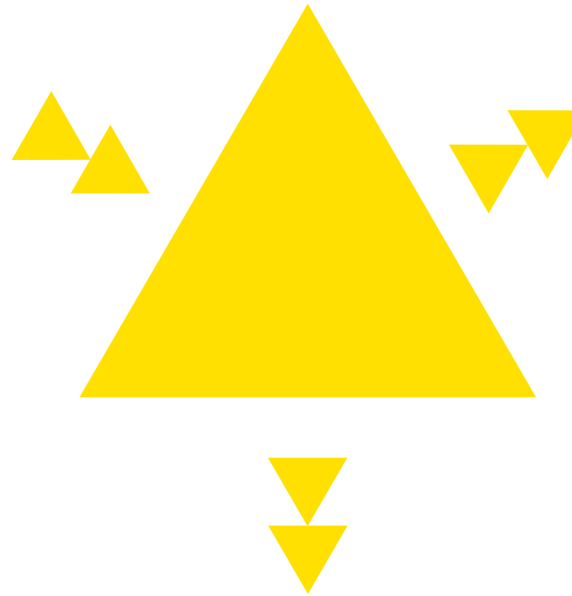
Mikä muuttuu nyt?

Demokratioiden kriisi syvenee

Geopoliittiset jännitteet
lisääntyvät

Autoritäärisyys kasvussa

Informaatiovaikuttaminen
kärjistää ilmapiiriä

PAINO

Mikä estää muutosta?

Yhteiskunnallisen mielikuvituksen puute

Lyhytjänteisyys ja oman edun tavoittelu

Sääntöpohjaisen maailmanjärjestyksen horjuminen

IMU

*Millaisia näkemyksiä
tulevaisuuksista on?*

**Vahva luottamus ja
osallisuus**

Globaali demokratia

Murrosten lietsonta ja
maailmansota

Kilpailu digivallasta kiihtyy

TYÖNTÖ

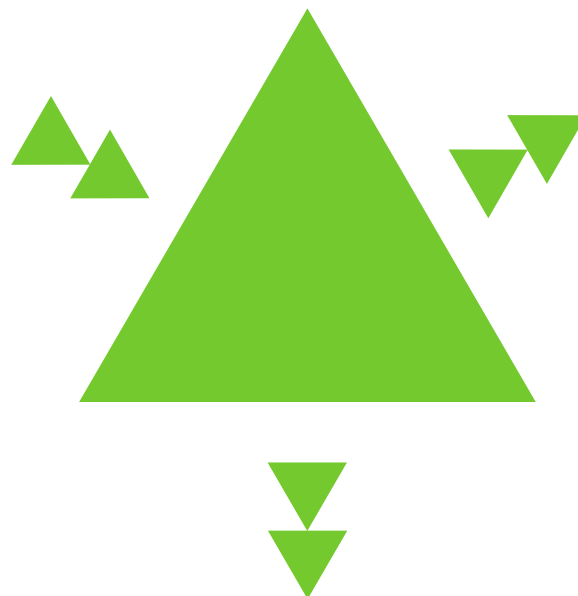
Mikä muuttuu nyt?

Teknologia ja data
sulautuvat arkeen

Fyysisen ja virtuaalisen
maailman rajat hämärtyvät

Datatalous kasvaa

Lohkoketjut muuttavat
toimintaa

PAINO

Mikä estää muutosta?

Pula resursseista ja osaamisesta

Puuttuvat pelisäännöt

IMU

*Millaisia näkemyksiä
tulevaisuuksista on?*

Reilu digimaailma

Runsauden maailma

Dataismi

Talouden perusta rakoilee

TYÖNTÖ

Mikä muuttuu nyt?

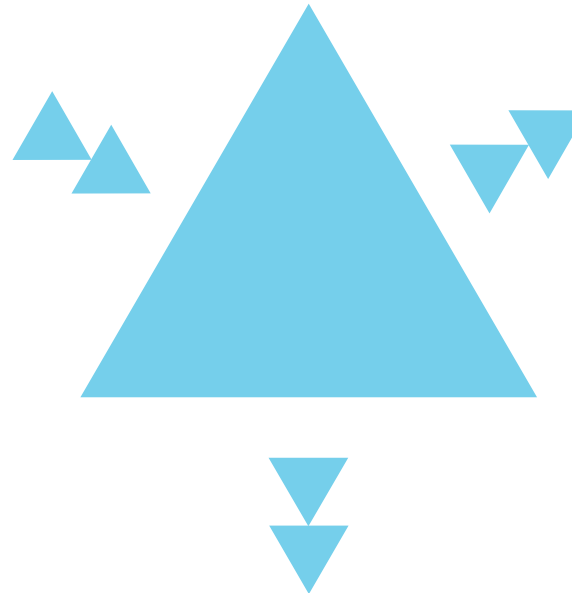
Vaurauden edellytykset
murenevät

Eriarvoisuus kasvaa

Ymmärrys talouden pääomista
monipuolistuu

Yritysvastuu laajenee

Kiertotaloudesta tulee
välttämättömyys

PAINO

Mikä estää muutosta?

Näköalattomuus

Riippuvuus globaaleista arvoketjuista

Taloukasvu ympäristön kustannuksella

IMU

*Millaisia näkemyksiä
tulevaisuuksista on?*

**Korjaava ja uusintava
talous**

Kestävän talouden aloitteet

Hyvinvointiyhteiskunnan
alasajo

IHMISET

**Kokonais-
valtainen
hyvinvointi**

*Uudet vaikuttamisen
tavat*

VALTA

**Vahva
luottamus ja
osallisuus**

*Kestävät
elämäntavat*

LUONTO
**Ekologinen
jälleen-
rakennus**

Ylisukupolvisuus

*Hyvinvointi
investointina*

*Digitaalinen
sivistys*

Kiertotalous

*Digivihreä
siirtymä*

TALOUS

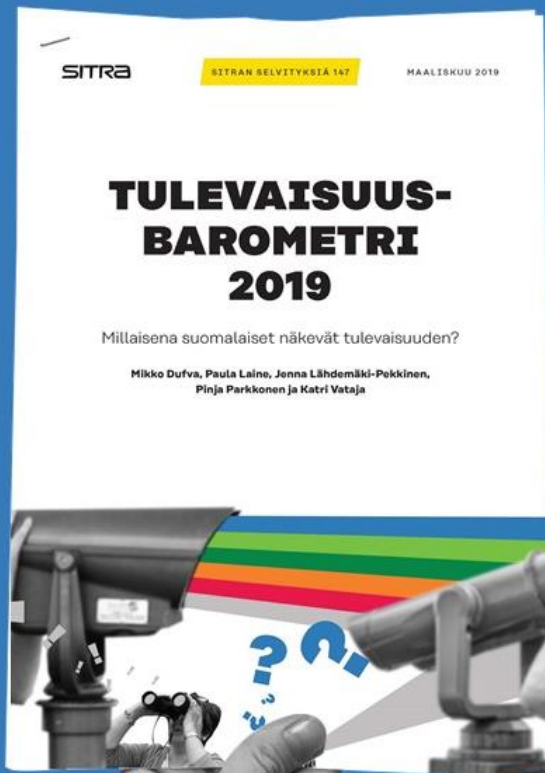
**Korjaava ja
uusintava
talous**

*Datatalouden
pelisäännöt*

TEKNOLOGIA

**Reilu
digimaailma**

Mitä suomalaiset ajattelevat tulevaisuudesta?

Tulokset pähkinänkuoressa

Kriiseistä huolimatta tulevaisuususkko on yhä vahvaa

Vaihtelua löytyy – suomalaiset eivät ole tulevaisuuden kehityskuluista yksimielisiä

Ympäristöteemojen painoarvo tulevaisuuden toiveissa laskenut – paitsi nuorilla

Muista nämä!

Megatrendit vaikuttavat tulevaisuuteemme, mutta myös me voimme vaikuttaa megatrendeihin.

Muutosta ei tapahdu, ellei meillä ole visioita toisenlaisista tulevaisuuksista.

Tulevaisuutta ei voi laittaa tauolle.

Suomalaisten vahva tulevaisuususkko on voimavara. Miten huolehdimme siitä jatkossakin?

Tulevaisuuksia on monia.

Voimme vaikuttaa niihin.

**Meillä on vastuu ajatella
pidempää aikaväliä.**

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

